

Nr 22

Utlåtande i anledning av motioner om åtgärder till skydd för vissa hemmamarknadsindustrier.

I de likalydande motionerna I: 816 av herr *Gösta Jacobsson m. fl.* och II: 958 av herr *Magnusson* i Borås *m. fl.* hemställes »att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära att inom ramen för GATT och EFTA restriktioner måtte vidtagas i fråga om licensgivningen av importen från låglöneländer som föranleder sådana marknadsstörningar, att fortbeståndet av eljest livskraftiga svenska industrigrenar och sysselsättningen äventyras, att en begränsning av importkontingenterna för dylika länder vidtages där så befinnes möjligt samt att andra åtgärder på tullområdet till skydd för hotade industrigrenar och deras arbetskraft måtte komma till stånd».

Kommerskollegium har efter remiss avgivit yttrande till utskottet över motionerna. Yttrandet utgörs väsentligen av en redogörelse för de åtgärder som under det senaste året vidtagits för att begränsa importen från vissa länder av s. k. lågprisvaror. Denna redogörelse återges nedan i ett särskilt avsnitt, följt av ett avsnitt vari kollegiets eget ställningstagande refereras. Kollegiet hänvisar även till de redogörelser för handelspolitiska förpliktelser m. m. och för åtgärder i syfte att begränsa lågprisimporten som kollegiet avlämnat 1967, 1968 och 1969 (se BaU 1967: 31, 1968: 38 och 1969: 23).

Motionerna

Motionärerna uttalar att det under det senaste året blivit allt tydligare att det för stora delar av det svenska näringslivet, särskilt företag som arbetar för hemmamarknaden, har blivit svårt att klara en hårdnande internationell konkurrens. Denna kommer, uppges det, inte sällan från länder där prissättningen icke sker på företagsekonomiska grunder och där kravet på en riktig prissättning överges till följd av önskan att erhålla västerländsk valuta. Ett onormalt lågt löneläge i exportlandet nämnes också som ett motiv för låg prissättning i vissa fall. Åtgärder för att förhindra nedläggning av en stor del av de svenska företagen säges vara påkallade med hänsyn till den kapitalförstöring och de personliga lidanden som eljest kan vållas. Motionärerna hänvisar till ett uttalande av chefen

för finansdepartementet i årets finansplan, där frågan om åtgärder för att förbättra vissa importkonkurrerande näringars ställning berörs och det framhålles att tänkbara åtgärder måste sökas inom den begränsade ram som hävdandet av en klar frihandelspolitik sätter. Med stöd av OECD-statistik, enligt vilken importen från »lågöländerna» till Sverige skulle vara väsentligt större än motsvarande import till USA, Västtyskland och Frankrike, hävdar motionärerna att andra länder »i den västerländska delen av världen» till skillnad från Sverige förskansar sig väl mot konkurrens från lågöländerna. De ingrepp mot denna som gjorts i Sverige har enligt motionärernas uppfattning skett för sent och varit så svaga att uppkomna skador inte kunnat repareras. Särskilt hårt drabbade näringsgrenar anges vara de industrier som tillverkar textilvaror, konfektionsvaror, skor, övriga beklädnadsartiklar, möbler och glas. Självförsörjningsgraden inom dessa branscher säges vara så låg att det från beredskapssynpunkt finns anledning att hysa allvarlig oro.

Tidigare behandling av de i motionerna väckta frågorna

Motioner av väsentligen samma innebörd som de nu föreliggande har tidigare väckts vid 1967, 1968 och 1969 års riksdagar. Motionerna har i samtliga fall avslagits av riksdagen i enlighet med vad bankoutskottet hemställt (BaU 1967: 31, 1968: 38, 1969: 23). Två av högerpartiets representanter i utskottet påyrkade 1967 i en reservation åtgärder i huvudsaklig överensstämmelse med de då aktuella motionsyrkandena. Motsvarande reservationer avgavs 1968 av en företrädare för högerpartiet och 1969 av centerpartiets samt två av moderata samlingspartiets företrädare.

I utlåtandet 1967 återgav utskottet en utförlig redogörelse för svensk handelspolitik m. m. som lämnats av kommerskollegium i dess yttrande över motionerna. I redogörelsen förekom vissa uppgifter om den internationella handeln, beskrevs det internationella arbetet med att avskaffa handelsbarriärerna och lämnades en översikt över möjliga åtgärder vid fall av marknadsstörningar, främst enligt de inom GATT och EFTA gällande reglerna. I utlåtandet redogjordes vidare bl. a. för bestämmelserna rörande importlicenser. Förutom från kommerskollegium förelåg remissyttrandena från Sveriges industriförbund, Sveriges hantverks- och industriorganisation, Landsorganisationen i Sverige, Sveriges grossistförbund och Kooperativa förbundet. De organisationer som företrädde producentintressen ställde sig relativt positiva till importbegränsande åtgärder enligt motionärernas förslag, medan däremot de som företrädde handels- och konsumentintressen intog en klart avvisande hållning.

I utlåtandet 1968 återgavs dels i sammanfattning resultaten av en översyn av den s. k. lågprisimporten på konfektionsvaruområdet som verkställdes av kommerskollegium och redovisats till handelsdepartementet, dels

en av kommerskollegium meddelad översikt över Sveriges internationella förpliktelser på det handelspolitiska området. Även i detta utlåtande lämnades en redogörelse för systemet med importlicenser. I sitt remissyttrande över motionerna framhöll kommerskollegium att vissa möjligheter föreligger att i särskilda lägen ingripa för att begränsa en s. k. lågprisimport. Enligt kollegiets mening borde man dock såvitt möjligt undvika åtgärder som kunde få en kontraktiv verkan på det internationella handelsutbytet.

I utlåtandet 1969 intogs en förnyad redogörelse från kommerskollegium för gällande villkor för import från vissa länder av s. k. lågprisvaror. Kommerskollegium anförde i sitt yttrande att lågprisimporten inom textil- och konfektionsbranschen i stort sett hade kommit under kontroll genom de åtgärder som hade vidtagits.

Utskottet har i sina utlåtanden framhållit att den svenska handelspolitiken som en av sina grundläggande principer har att fördelarna av en rationell arbetsfördelning mellan olika länder skall tillvaratas och att denna grundsats står i överensstämmelse med internationella strävanden på handelspolitikens område. Genom ett livligt internationellt handelsutbyte, så långt möjligt fritt från restriktioner, skapas, yttrade utskottet 1969, förutsättningar för en alltmera produktiv användning av våra resurser. Bland önskvärda inslag i en sådan utveckling nämndes ett successivt överförande av arbetskraft från låglöneindustrier till industrier som förmår att upprätthålla ett för de anställda mera gynnsamt löneläge. Utskottet erinrade om att samhället genom bl. a. en aktiv arbetsmarknads- och lokaliseringspolitik söker begränsa de olägenheter som den relativt fria handeln över gränserna medför för en del av de berörda företagen och deras anställda. Ett påpekande som utskottet också gjort är att handelspolitiken gentemot de länder som åsyftats i motionerna får sin utformning under näringslivets medverkan.

I utlåtandet 1967 uttalade utskottet att det inte ville påfordra mera omfattande restriktioner gentemot import från de ifrågavarande länderna men framhöll också att tillfälliga åtgärder i av motionärerna föreslagen riktning inte av de ansvariga instanserna bedömts som under alla förhållanden uteslutna. Liknande synpunkter framfördes i utlåtandet 1968, där utskottet något närmare uppehöll sig vid möjliga motåtgärder vid en marknadsstörande import. Utskottet fann det välbetänkt att, såsom fallet var, strävandena att komma till rätta med de av lågprisimporten förorsakade problemen i första hand inriktades på förhandlingar med ifrågavarande länder om de speciella problemen i handeln med dessa. Utskottet sade sig räkna med att Kungl. Maj:t skulle med uppmärksamhet följa lågprisimportens fortsatta utveckling och konsekvenser samt överväga vilka ytterligare åtgärder förhållandena kunde föranleda.

I utlåtandet 1969 konstaterade utskottet på grundval av en redogörelse från kommerskollegium att ett flertal nya initiativ till importbegränsande

åtgärder hade tagits och genomförts under den senaste tiden. Vid en bedömning av frågan i vilken mån importbegränsande åtgärder borde vidtas till skydd för textilindustrin och konfektionsindustrin fanns, ansåg utskottet, anledning att beakta dessa branschers karaktär av låglönebranscher och de särdrag i fråga om arbetskraftens sammansättning som kännetecknade dem. Utskottet framhöll att i Sverige generellt sett rådde en stark internationell konkurrens på textil- och konfektionsvarumarknaden och att de importbegränsningar som satts in gällde några få procent av importvolymen. Importbegränsningarna torde emellertid, påpekade utskottet, vara kännbara för de länder som de riktade sig emot. Utskottet ifrågasatte om de hade någon större betydelse för den svenska textil- och konfektionsindustrins allmänna utveckling. Mera omfattande restriktioner, som påtagligt skulle begränsa importen, betecknade utskottet såsom av flera skäl uteslutna.

Bestämmelser m. m. i fråga om importrestriktioner

Utskottet har i sina utlåtanden 1967: 31 (s. 2—11) och 1968: 38 (s. 10—19) lämnat ingående redogörelser för Sveriges internationella förpliktelser på det handelspolitiska området enligt GATT-avtalet och EFTA-konventionen, för vissa bilaterala överenskommelser och för bestämmelser och praxis i fråga om importlicenser. Till dessa redogörelser får utskottet här hänvisa.

Av kommerskollegium lämnad redogörelse rörande importen av lågprisvaror

Övervakningen av importutvecklingen för varor inom de industrisektorer som är mest utsatta för s. k. lågprisimport fortsätter. Detta har resulterat i vissa modifikationer i de åtgärder för reglering av importen av textil- och konfektionsvaror från vissa lågprisländer som införts under senare tid och som redovisats i bankoutskottets utlåtande 1969: 23.

Fr. o. m. den 1 mars 1969 infördes sålunda i *Sydkorea* begränsning för exporten till Sverige av herrstrumpor, sockor, jackor, anoraker och skjortor. En ny överenskommelse har träffats för perioden 1 mars 1970—28 februari 1971, innebärande att ytterligare ett par varuslag (trikåskjortor och vissa nattkläder) innefattas i exportbegränsningen.

Efter förhandlingar under april och juni månader 1969 träffades en ny överenskommelse mellan Sverige och *Hongkong* om begränsning av exporten därifrån till Sverige av dels vissa bomullsvaror under tiden den 1 maj 1969—30 juni 1970, dels vissa andra textilvaror under tiden den 1 juli 1969—30 juni 1970. Överenskommelsen innebär att vissa ändringar i förhållande till de tidigare uppgörelserna vidtogs, bl. a. i fråga om regleringens

varumässiga omfattning. Sålunda tillfördes exportbegränsningen vissa nya varuslag, varav några överflyttades från kontrollsystemet. Å andra sidan avfördes från exportbegränsningen vissa varuslag, varav en del överfördes till kontrollsystemet. Kontrollsystemet tillfördes även vissa helt nya varuslag.

Med *Portugal* träffades i juli 1969 en ny överenskommelse som bl. a. innebär att — utöver de varor som omfattades av den tidigare överenskommelsen — även vissa andra varor inbegripes i ett system, som syftar till att utvecklingen av importen fortlöpande skall kunna övervakas. Överenskommelsen gäller tiden den 15 juli 1969—14 juli 1970.

Importutvecklingen inom trikå- och konfektionssektorerna, vilka är mest utsatta för s. k. lågprisimport, framgår av följande tablå.

		Milj. kr.			
		1966	1967	1968	1969
Från alla länder	Totalt	690	877	976	1 266
Därav:					
	EEC + FinEFTA	479	591	668	913
	Östeuropa	26	28	29	32
	Japan	9	10	9	11
	Sydkorea	45	42	26	34
	Jugoslavien	16	39	50	34
	Hongkong	72	106	118	151
	Formosa	2	7	6	5

Ökningstakten för importen av trikå- och konfektionsvaror framgår av följande tablå.

	Ökning (%)		
	1966—67	1967—68	1968—69
Import från alla länder	27,1	11,3	29,7
Import från EEC och EFTA	23,4	13,0	36,7
Import från EEC och EFTA exkl. Portugal	20,4	9,4	35,9
Import från ovannämnda lågprisländer	41,2	11,4	19,5

Av dominerande betydelse för importökningen är importen från EEC- och EFTA-länder, för vilken möjligheterna till skyddsåtgärder är begränsade. Eventuella ingripanden måste noga övervägas med hänsyn till de motåtgärder som andra länder kan få rätt att vidtaga. Importen från dessa länder uppgick till närmare $\frac{3}{4}$ av totalimporten. Av en total importökning för trikå- och konfektionsvaror från 1968 till 1969 om 290 milj. kr. föll inte mindre än 245 milj. kr. på EEC- och EFTA-områdena. Av siff-

rorna framgår vidare att ökningstakten för de s. k. lågprisländerna tillsammans stagnerat under de senaste åren i förhållande till såväl den totala importen som importen från EEC- och EFTA-länderna. Från år 1968 till år 1969 har dock importen från Hongkong och Portugal ökat ganska kraftigt, trots att stora delar av importen härifrån på ett eller annat sätt är under kontroll.

För vissa varor i importen från *Hongkong* har — med utgångspunkt i importstatistiken — kunnat spåras en tendens till högre priser räknat per plagg än tidigare. Detta kan antingen bero på prishöjningar eller sammanhånga med att man gått över till att importera andra, dyrare kvaliteter. Eftersom regleringarna är baserade på antalet plagg, tenderar en sådan utveckling till att vid oförändrade kvantiteter ge högre värden för importen. Vidare har importen av vissa varor, vilka ligger utanför begränsnings- och kontrollsystemet, ökat starkt. Denna utveckling kommer att bli föremål för diskussion vid förestående överläggningar med *Hongkong* beträffande importen därifrån efter den 1 juli 1970.

Bland EFTA-länderna uppvisar *Portugal* en förhållandevis stark ökning i den svenska importen av trikå- och konfektionsvaror, nämligen från 75 milj. kr. år 1968 till 107 milj. kr. år 1969. I detta sammanhang bör dock framhållas att systemet med övervakning endast tillämpats under en kortare tid.

Om slutlig enighet skulle kunna nås om en gemensam nordisk tulltaxa skulle detta för TEKO-industriernas del innebära väsentliga höjningar av tullskyddet, nämligen med 2—3 procentenheter för vävnader och 5—8 enheter för trikå- och konfektionsvaror. Härutöver skulle minimiviktullar komma att gälla för de viktigare varuslagen inom hela TEKO-området.

Yttrande av kommerskollegium

I fråga om importen från *Portugal* anför kommerskollegium att utvecklingen under år 1970 bör avvaktas. I övrigt uttalar kollegiet att det enligt dess uppfattning är angeläget att övervakningen av importen från s. k. lågprisländer fortsätter. Ytterligare selektiva åtgärder kan tänkas bli erforderliga, säger kollegiet, men utvecklingen av det nordiska samarbetet och TEKO-utredningens förslag torde få avvaktas för en vidare bedömning av lågprisproblematiken. I detta sammanhang erinras om det program för att underlätta strukturomvandlingen inom TEKO-industrierna och den manuellt arbetande glasindustrin som förelagts riksdagen genom propositionen 1970: 41.

Uttalande i propositionen 1970: 41

I propositionen 1970: 41 angående stimulansåtgärder för textil- och konfektionsindustrierna samt den manuellt arbetande glasindustrin — vilken

proposition i vissa delar behandlas i utskottets följande utlåtande, nr 23 — berör chefen för industridepartementet frågan om de internationella konkurrensförhållandenas betydelse för produktion och konsumtion av textil- och konfektionsvaror i Sverige. Departementschefen erinrar om att vid några tillfällen under senare år uppstått risker för plötsliga och allvarliga marknadsstörningar, främst i samband med snabbt ökande import av vissa konfektionsartiklar med ursprung i låglöneländer inom och utom Europa. Då de berörda inhemska företagens möjligheter att genomföra en successiv anpassning till en ny konkurrenssituation härvid försvårats med risk att även på längre sikt livskraftiga delar av branschen skulle gå förlorade har, framhålles det, Kungl. Maj:t i några fall tillgripit åtgärder av importbegränsande natur, utformade med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet. I detta sammanhang åberopas vissa uttalanden av chefen för handelsdepartementet. Åtgärder av det aktuella slaget innebär, har denne betonat, ett avsteg från principen om ett fritt handelsutbyte mellan staterna. Vid långvarig tillämpning får de en inte önskad effekt såväl på resursanvändningen inom landet och den inhemska konsumentprisnivån som på industrialiseringssträvandena i de berörda exportländerna. De bör därför vara tidsbegränsade och på längre sikt ersättas med positivt branschstimulerande åtgärder.

Utskottet

I de motioner som här behandlas framförs fjärde året i följd krav på importrestriktioner till skydd för svenska industrigrenar vilkas bestånd hotas av utländsk konkurrens. Framför allt ser motionärerna kritiskt på en import som kommer från länder med »ett onormalt lågt löneläge» och som i vårt land kan förorsaka företagsnedläggningar med åtföljande kapitalförstörelse och svårigheter för friställd personal. Motionärernas uppfattning är att Sverige i mindre grad än flera jämförbara länder vidtagit motåtgärder mot en marknadsstörande importkonkurrens. Såsom drabbade av en sådan nämns förutom textil- och konfektionsindustrierna bl. a. sko-, möbel- och glasindustrierna.

Utskottet har vid tidigare tillfällen betonat att det för den svenska handelspolitiken och för det internationella handelspolitiska samarbete vari Sverige har del är en grundläggande princip att fördelarna av en rationell arbetsfördelning mellan olika länder skall tillvaratas. Genom ett livligt internationellt handelsutbyte, så långt möjligt fritt från restriktioner, skapas, framhöll utskottet förra året, förutsättningar för en alltmera produktiv användning av våra resurser, något som bl. a. kan innebära att arbetskraft successivt överförs från låglöneindustrier till industrier som kan erbjuda de anställda mera gynnsamma lönevillkor. Det finns enligt utskottets mening skäl att ånyo understryka dessa synpunkter, eftersom motio-

närerna ensidigt uppehållit sig vid de problem som vissa industrigrenar kan utsättas för genom utländsk konkurrens.

Utskottet kan i år liksom de båda närmast föregående åren framlägga en av kommerskollegium utarbetad aktuell redogörelse för lågprisimporten av textil- och konfektionsvaror, den grupp av produkter som främst tilldrar sig uppmärksamhet i detta sammanhang. Av redogörelsen framgår att importen av trikå- och konfektionsvaror från de länder som kan sägas vara »lågprisländer» under de senaste åren har ökat väsentligt mindre än den totala importen av sådana varor och i synnerhet den import som kommer från EEC- och EFTA-länder. Den stagnation i importen av detta slags varor från lågprisländerna som kan konstateras får ses mot bakgrund av de åtgärder av importbegränsande natur som vidtagits under de senaste åren. Motionärernas omdöme att dessa importbegränsningar gjorts för sent och att ingreppen varit alltför svaga finner utskottet inte grund för. Omdömets senare del jävas av redovisade statistiska uppgifter.

Såsom i anslutning till tidigare uttalanden av chefen för handelsdepartementet framhålles i propositionen nr 41 angående stimulansåtgärder för textil- och konfektionsindustrierna samt den manuellt arbetande glasindustrin, kan åtgärder av det nyss åsyftade slaget vid långvarig tillämpning få en negativ effekt på resursanvändningen och konsumentprisnivån inom landet och även på industrialiseringssträvandena i de berörda exportländerna. Sistnämnda förhållande underströks förra året av utskottet som då också uttalade tvivel rörande åtgärdernas betydelse för de svenska textil- och konfektionsindustriernas allmänna utveckling. Den konklusion som i sammanhanget görs i den nyss citerade propositionen, nämligen att de importbegränsande åtgärderna bör vara tidsbegränsade och ersättas med positivt branschstimulerande åtgärder, är enligt utskottets mening riktig och väsentlig.

De importbegränsningar som berörts ovan har i huvudsak kommit till stånd genom överenskommelser med exportländerna. Motionärerna begär härutöver åtgärder på tullområdet och kvantitativa restriktioner. Av de redogörelser för Sveriges internationella förpliktelser på det handelspolitiska området som utskottet ovan hänvisat till framgår att möjligheterna att tillgripa åtgärder av dessa slag är mycket begränsade, något som mot bakgrund av GATT:s och EFTA:s syften ter sig helt naturligt. Utskottet vill här i anslutning till vad förut sagts erinra om GATT:s s. k. u-landskapitel, enligt vilket huvudregeln är att industriländerna i största möjliga utsträckning skall avstå från att införa eller öka tullar på produkter som är eller kan bli av intresse för u-ländernas export.

Sammanfattningsvis kan utskottet icke ansluta sig till motionärernas argumentation och tillstyrka deras önskemål. Detta ställningstagande innebär inte att utskottet ser bort från de problem som föranlett motionerna. Utskottet anser emellertid att man inte bör söka lösa dessa problem genom

åtgärder av protektionistisk natur utan i stället angripa dem med ett brett register av näringspolitiska och arbetsmarknadspolitiska insatser. Utskottet noterar att propositionen nr 41, vilken torde komma under riksdagens prövning vid samma tillfälle som de nu förevarande motionerna, avser åtgärder syftande till att förbättra flera av de här aktuella industrigrenarnas ställning på ett mera positivt sätt än vad de importrestriktioner skulle göra som motionärerna föreslår.

Åberopande vad här anförts hemställer utskottet

att riksdagen avslår motionerna I: 816 och II: 958.

Stockholm den 21 april 1970

På bankoutskottets vägnar:

NILS STÅHLE

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar Ståhle (s), Åke Larsson (s), Palm (s)*, Åkerlund (m), Lundin (s)*, Strandberg (m)*, Mattsson (cp)* och Annerås (fp);

från a n d r a kammaren: herrar Regnéll (m)*, Hagnell (s)*, Franzén i Motala (s), Börjesson i Glömminge (cp), Haglund (s)*, Fridolfsson i Rödeby (s), Löfgren (fp) och Stridsman (cp)*.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservationer

1. av herrar *Åkerlund* (m), *Strandberg* (m), *Mattsson* (cp), *Börjesson* i *Glömminge* (cp) och *Stridsman* (cp), vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»I de motioner — — — (= utskottet) — — — möbel- och glasindustrierna.

En grundläggande princip för den svenska handelspolitiken är att fördelarna av en rationell arbetsfördelning mellan olika länder skall tillvaratas. Utskottet finner denna princip helt riktig. I praktiken kan den dock medföra stora svårigheter för vissa företag eller hela branscher. Utländska försäljningsoffensiver på den svenska marknaden har i flera fall lett till att från produktions- och sysselsättningssynpunkt viktiga industrigrenar har kommit i ett utsatt läge. Konkurrensförhållandena har härvid ibland varit sådana att den svenska industrin inte kunnat tävla med den utländska på jämbördiga villkor.

Särskilt för textil- och konfektionsindustrierna har under de senaste åren konsekvenserna av vårt lands handelspolitik blivit kännbara. Insikten härom ligger bakom tillsättandet av TEKO-utredningen, på vars förslag nu i propositionen nr 41 framlagts ett »stimulansprogram» avsett att förbättra dessa industrigrenars situation. Det är tacknämligt att de kvarstående företagen i dessa hårt drabbade branscher kan få hjälp att förbättra sina exportmöjligheter och att höja kunskapsnivån hos sina anställda. Åtgärder i dessa syften kan dock givetvis inte bli fruktbarande förrän på längre sikt. I avvaktan härpå och i avvaktan på att TEKO-utredningens slutliga resultat föreligger är det angeläget att ytterligare utvägar prövas för att förebygga att textil- och konfektionsindustrierna utsätts för fler svåra skador, som kan visa sig bli omöjliga att reparera och som kan leda till en från beredskapssynpunkt betänkelig sänkning av den inhemska försörjningsgraden. Vad här sagts gäller i väsentlig mån också skoindustrin och möbelindustrin.

Kungl. Maj:t har under de senaste åren vidtagit vissa åtgärder för att motverka lågprisimporten av textil- och konfektionsvaror. Dessa åtgärder framstår dock som otillräckliga. Ingreppen har, som motionärerna framhåller, gjorts alltför sent och varit alltför svaga; deras effekt kan snarast sägas ha blivit att importen stabiliserats på en mycket hög nivå. Utskottet är medvetet om att utrymmet för handelspolitiska ingripanden till skydd för hotade svenska industrier är begränsat. De problem som antytts ovan motiverar emellertid en ingående prövning av frågan om i vad mån ytterligare skyddsåtgärder är förenliga med vårt lands internationella åtaganden och i så fall lämpligen bör komma till stånd. Åtgärder som kan bära övervägas är en utvidgning för vissa fall av systemet med importlicenser, en begränsning av importkontingenterna för vissa länder, åtgärder på tullområdet, närmast för att motverka dumpning, samt ytterligare förhandlingar om begränsning av vissa länders export till Sverige. Det ligger i sakens natur att de åtgärder som kan komma i fråga blir av temporär natur och följaktligen smidigt kan avvecklas så snart läget tillåter detta.

Utskottet hemställer sålunda

att riksdagen med bifall till motionerna I: 816 och II: 958 hos Kungl. Maj:t hemställer om åtgärder till skydd mot lågprisimport i enlighet med vad utskottet ovan anfört.»

2. av herrar *Annerås* (fp), *Regnell* (m) och *Löfgren* (fp).